אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בן אגרא בשלא בדקה ודברי חכמים בשבדקה מאי בדקה ומאי לא בדקה אמר רבא אשכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי וקאמרי *הכא במאי עסקינן כגון שבדקה עצמה ולא בדקה חלוקה ואף עצמה לא בדקה אלא בין השמשות *דרבי יהודה ובבין השמשות דר' יוסי לא בדקה דרבנן סברי בבין השמשות דרבי יוסי ליליא הוא והא בדקה בבין השמשות דרבי יהודה ור' יוסי לטעמיה דאמר בין השמשות ספיקא הוי ואמינא להו אנא אילמלי ידיה בעיניה כל בין השמשות יפה אתם אומרים עכשיו שמא עם סלוק ידיה ראתה ואמרו לי כי קאמרינן ג׳כשנתנה ידיה בעיניה כל בין השמשות אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בן אגרא כשלא בדקה מאי לא בדקה אילימא דבדקה בדרבי יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי מכלל דרבי יהודה סבר אע"ג דבדקה בתרוייהו חיישא הא בדקה אלא פשיטא דלא בדקה לא בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי אבל בדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי לא חיישא אלמא בין השמשות דר' יוסי לרבי ליליא הוא אימא סיפא ודברי חכמים כשבדקה מאי בדקה אילימא דבדקה בדרבי יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי מכלל דרבנן סברי אע"ג דלא בדקה בתרוייהו לא חיישנן הא לא בדקה אלא פשטא דבדקה בין בדר' יהודה ובין בדרבי יוסי אבל בדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי חיישינן אלמא בין השמשות דרבי יוסי לרבי ספקא הוי קשיא דרבי אדרבי ה"ק נראין דברי רבי יהודה בן אגרא לרבנן דלא בדקה כלל לא בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי שאף חכמים לא נחלקו עליו אלא דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי אבל היכא דלא בדקה כלל מודו ליה ורמינהו הרואה כתם לראיה מרובה חוששת לראיה מועטת אינה חוששת זו דברי רבי יהודה בן אגרא שאמר משום רבי יוסי א"ר אני שמעתי ממנו שאחת זו ואחת זו חוששת ומן הטעם הזה אמר לי ומה אילו נדה שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה לא תהא בחזקת טמאה ונראין דבריו כשבדקה מאי בדקה אילימא דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר אע"ג דלא בדקה לא בדר' יהודה ולא בדר' יוסי לא חיישא והא לא בדקה אלא פשטא דבדקה בין בדר' יהודה ובין בדרבי יוסי מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי לא חיישא אלמא בין השמשות דרבי יוסי לר' יהודה בן אגרא ליליא הוא קשיא דרבי יהודה בן אגרא אדר' יהודה בן אגרא בשלמא בלא רבי לא קשיא התם דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי הכא דבדקה נמי בדר' יהודה ובדר' יוסי אלא בדרבי קשיא תרי תנאי ואליבא דרבי יהודה בן אגרא האי תנא סבר שלים בין השמשות דר' יהודה

והדר

א״ר נראין כו׳. כולה מפרש לה: הכא במאי עסקינן. פלוגתא דרבנן ורבי יהודה בן אגרא: כשבדקה עצמה. כל שני בין השמשות: ולא בדקה חלוקה. בשני ימים אלא בג׳ ומאלה ב׳ גריסין ולפי שלא בדקה חלוקה עד הנה לא ידעה מאימת הן באין לפיכך יש לחוש שמא בשני בין השמשות ראתה או אחת ביום ראשון ואחת בין השמשות של מחר דהוו להו ג׳ ראיות: בין השמשות דרבי יהודה. כמה מדליקין* הכסיף העליון ולא הכסיף התחתון *ושיעורו חצי מיל ולר׳ יוסי כהרף עין ובסוף היום הוא זה נכנס וזה יוצא: והא בדקה בבין השמשות דרבי יהודה. הלכך לא ראתה אחת מהן בין השמשות שתעלה לומר ב׳ ימים: ספקא הוא. דחיישינן שמא לאחר סילוק ידיה בבין השמשות דרבי יוסי מוצאי והוא עולה לשני ימים והוו להו שלשה ימים רצופים ולרבנן לילה הוא ואפילו מוצאי לא הוו להו שלשה ראיות: אילמלי ידיה בעיניה. כלומר מקום: כל בין השמשות. דרבי יהודה: יפה אתם אומרים. לרבנן דלא חיישי כיון דכל בין השמשות דר׳ יהודה לא מוצאי: אימור עם סילוק ידיה ראתה. דהא בין השמשות דרבי יהודה ארוך הוא: נראין דברי רבי יהודה. דחייש: בשלא בדקה. ומדקאמר רבי בהא ס״ל כרבי יהודה אבל בשבדקה לא ס״ל כוותיה מכלל דרבי יהודה בן אגרא אפילו בדקה נמי חייש ומאי לא בדקה אי נימא ה״ק רבי רואה אני את דברי ר׳ יהודה בשלא בדקה בדרבי יוסי ואע״ג דבדקה בדר׳ יהודה דאיכא לספוקי בבין השמשות דרבי יוסי אבל איני רואה את דבריו כשבדקה בשניהם: מכלל דרבי יהודה אפילו בדקה בתרוייהו חייש. הא ודאי בין השמשות לא מוצאי ואין לך לחלוק ראיה אחת לשתים: אלא פשיטא דלא בדקה לא. בהא ולא בהא דחוששת שמא ראתה בבין השמשות דר׳ יהודה: אבל בדקה בדר׳ יהודה. אין אני רואה את דבריו לחוש לזיבה: אלמא. קסבר רבי בין השמשות דרבי יוסי לילה הוא והראייה שבה אינה עולה לשתים: אי נימא כשבדקה בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי. וקאמר רבי בזו אני רואה את דבריהם דלא חיישינן אבל לא בדקה לא בזו ולא בזו איני רואה את דבריהם דלאו סבירא לי דחיישא: מכלל דלרבנן אע״ג דלא בדקה לא בהא ולא בהא לא חיישא והא לא בדקה. ויש לחוש לראיית בין השמשות המתחלקת לשתים: אלא פשיטא. דנראין דברי חכמים כשבדקה דקאמר רבי שבדקה בשניהם קאמר אבל באחד מהן דקאמרי איהו נמי לא חיישא איני רואה דבריהם דכיון דלא בדקה בדר׳ יוסי יש לחוש לראיית בין השמשות. אלמא לרבי ספקא הוא כו׳: ה״ק. האי נראין דקאמר רבי לאו לטעמיה דנפשיה קאמר דמידוק מינה מדקאמר בזו אני רואה את דברי זה ובזו איני רואה מכלל דאינהו בתרוייהו פליגי ומקשי לך אלא רבי לפרושי פלוגתייהו אתא לאשמועינן במאי פליגי וה״ק נראין דברי ר׳ יהודה לחכמים ומודים לו דחיישינן כשלא בדקה לא בזו ולא בזו שדברי חכמים כשבדקה באחד מהני דקסברי בין השמשות דרבי יוסי לילה הוא ורבי יוסי לטעמיה דאמר ספקא הוא הילכך עד שתבדוק בשניהם יש לחוש בראיית בין השמשות: לראייה מרובה. ג׳ גריסין כועדות: לראייה מועטת. שני גריסין כועדות: ממנו. מדרבי יוסי: שלא הפרישה בטהרה. בשביעי שלא בדקה בין השמשות: לא תהא בחזקת טומאה. ואינה טובלת לערב ואע״פ שהפרישה בטהרה שחרית. אלמא משראתה היא כל היום בחזקת אחרת ורואה עד גמר היום אף זו הואיל ולא בדקה בין השמשות שלה איכא למיחש דלמא בסוף בין השמשות ראתה והיא עולה לשתי ראיות: ונראין לי דבריו. ומודה אני לו: כשבדקה. בין השמשות שלה תו לא חיישא ובשלא בדקה אני חולק עליו: קשיא דרבי יהודה אדר׳ יהודה. דלעיל ס״ל בין השמשות דרבי יוסי ספיקא הוא: בשלמא בלא רבי. אי לא פירש רבי לפלוגתייהו בין לעיל בין הכא לא הוה קשיא דרבי יהודה אדר׳ יהודה התם דבדקה כו׳: אלא בדרבי. מכי אתא רבי לפרושי פלוגתייהו ולא מתוקמא לן אלא כדפירשה לדרבי יהודה לעיל ספיקא הוא והכא מיחזי דלילה הוא קשיא:

והדל

אבל בדקה בדרבי יהודה כו׳. וא״ת דלמא אבל בדקה בדרבי יוסי ולא בדקה בדר׳ יהודה לא חיישינן דבין השמשות דר׳ יהודה יממא הוא וי״ל דבהא ר׳ יהודה בן אגרא מודה דלא חיישינן כיון דבדקה בדר׳ יוסי:

שאף חכמים לא נחלקו כו׳. בכמה דוכתין משני כי הכא אבל בפרק הזהב (ב״מ דף נד.) גבי חומש ומעשר ובפרק כל הבשר (חולין דף קה.) גבי אפשר לסוחטו לא משני הכי משום שיכול ליישב בענין אחר בהגהה מועטת*:

ומה אילו נדה שלא הפרישה כו׳. וא״ת דבפ״ב (דף סח:) לקמן א״ר יוסי גופיה דהיא בחזקתה וי״ל דהתם מיירי בשבדקה יום ב׳ או יום ג׳ ומצאתה טהורה (א) שפסקה והכא בדלא בדקה א״נ הכא מיירי שבדקה שחרית של שביעי ומצאתה טמא:

מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר׳ יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי אינה חוששת. השתא הוה מצי למיפרך הא מטעמיה דרבי יוסי קאמר וא״ת ואימא מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר דבדקה בדר׳ יוסי גרידא אינה חוששת ורבי סבר חוששת כיון דלא בדקה בדרבי יהודה דבין השמשות דרבי יוסי מישך שייך בדר׳ יהודה כדאמר בסוף והשתא לא הוה צריך למימר תרי תנאי ואליבא דר׳ יהודה בן אגרא וי״ל דומיא דברייתא דלעיל דמיירי רבי יהודה בן אגרא כשבדקה בדרבי יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי:

עלמה

תוספי הרא״ש

אבל בדקה בדר׳ יהודה ולא בדקה בדר׳ יוסי לא חייש וא״ת דילמא בדקה בדר׳ יוסי ולא בדקה בדר׳ יהודה לא חייש דבין השמשות דר׳ יהודה יממא הוא. וי״ל דבהא ר׳ יהודה בן (גמרא) [אגרא] מודה דטהורה כיון שבדקה בדר׳ יוסי: ומה אילו נדה שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה לא תהא בחזקת טמאה. ותימה הא בפרק תינוקת ר׳ יוסי אומר דהוא בחזקת טהרה וי״ל דהתם מיירי שבדקה ביום ראשון או שני ומצאה טהור (הו״ה) [והכא] בדלא בדקה א״נ הכא מיירי שבדקה שחרית של שביעי ומצאתה (טהורה) [טמא]: **מכלל** דר׳ יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר׳ ולא [בדקה] בדר׳ יוסי לא חיישי השתא הוה מצי למיפרך הא מטעמיה דר׳ יוסי קאמר. ותימה אימא מכלל דר׳ יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר׳ יוסי גרידא אינה חוששת וברייתא דלעיל דקאמר ר׳ יהודה בן אגרא חוששת בבדקה בדר׳ יהודה ולא בדר׳ יוסי ורבינו מאיר תירץ דהואי דלא משני הכי משום דשתיהן זה לא הוה משני מידי דלעולם צ״ל דפליגא תנא דברייתא דלעיל אתנא דברייתא דהכא סבר ר׳ דבין השמשות דר׳ יוסי מישך שייך בדר׳ יהודה הילכך צריכה לבדוק בשניהם ולר׳ יהודה בן אגרא שלים בין השמשות דר׳ יהודה והדר מתחיל בין השמשות דר׳ יוסי וא״כ מאי קאמר לעיל נראין דברי ר׳ יהודה בן אגרא לחכמים דהיינו ר׳ יהודה בשלא בדקה בתרוייהו הא בדקה בדר׳ יהודה ולא בדר׳ יוסי אין נראין דבריו לחכמים אבל אליבא דר׳ יוסי נראין דבריו ולפי תנא דברייתא דהכא אף לר׳ יוסי אין נראין דבריו אליבא דר׳

נג א ב מיי׳ פ״ח מהל׳ איסורי ביאה הלכה י״ב [illegible]

[וע׳ תוס׳ סוטה כט. ד״ה [illegible] ותוס׳ חולין קה. ד״ה [illegible]]

עיין רש״ל ומהרי״ם

[שבת לד:]

פסחים ב. שבת לה:

הגהות הב״ח

(א) תוס׳ ד״ה ומה אילו וכו׳ ומצאתה טהורה דכיון שפסקה ספק והכא בלא בדקה:

גליון הש״ס

רש״י ד״ה בין השמשות ולר׳ יוסי. ושיעורו חצי מיל. [illegible] ברכות דף ב ע״ב ד״ה [illegible]

דהא כיון דס״ל לר׳ דבהש״מ דר׳ יוסי מישך שייך בדר׳ יהודה ליכא למיחש למידי : [מכאן שייך לע״ב] עצמה וקרשים למפרע. פרש״י עצמה למהרות . ותימה כיון דתנא מטמאה למהרות כ״ש לקרשים וי״ל דתנא קרשים לגלויי [illegible]